

Wie was Dirk IV?

Bij de vorige edities van de dorpskrant hebben wij steeds aandacht besteed aan een aantal typisch Hoornaarse cultuurelementen. Dit keer is het fenomeen/icoon Dirk IV aan de beurt. Onderstaand artikel is mede tot stand gekomen met dank aan de Fokveedag Boerenlanddag.

Het imposante, op nagenoeg ware grootte, bronzen standbeeld van Dirk IV, wie kent het niet?

Het beeld is gemaakt door de bekende Hoogbloklanse beeldhouwer Marcus Ravenswaaij (1925-2003) en in 1981 onthuld door niemand minder dan Prins Bernhard.

Foto: Historische Vereniging Hoogblokland Hoornaar Noordeloos

Eerst stond Dirk IV op het plein bij het voormalige gemeenschapshuis. (Hoek Lage Giessen, Visserland) In 2008 werd het beeld verplaatst naar de ingang van zijn 'eigen' plein. Het is het icoon van Hoornaar. Hij staat zelfs op de ambtsketen van de burgemeester van Molenlanden. Maar wat was er nu zo bijzonder aan deze roemruchte fokstier?

Dirk IV werd op 29 januari 1910 geboren in Waddinxveen. Over zijn vader Dirk wordt in het stamboek vermeld: "stand sterk, recht, voorstel goed, middelstel zeer goed, achterstel vierkant". Zijn moeder was de "sterke brede melkkoe" Jansje II.

Goede investering

Tot Dirk IV stelde Hoornaar in de fokkerij niet zoveel voor. In provincies als Noord-Holland en Friesland waren vele succesvolle fokbedrijven en fokfamilies, maar Zuid-Holland was een provincie waar nauwelijks aan fokkerij werd gedaan. Veelal werden de mindere koeien uit andere provincies aangekocht en nog een periode gemolken waarna ze werden geslacht. In die tijd kwam er langzaam meer behoefte aan sterke koeien met een langere levensduur. In dat kader werd Dirk IV in 1911 aangekocht bij de heer C. Breedijk uit Waddinxveen door de Hoornaarse Fokvereniging 'Verbetering zij ons doel'. En dat bleek een zeer goede investering!

Hij was ideaal getekend, had een dikke vacht en was Gronings gefokt waardoor hij veel breedte en kracht vererfde en binnen het fokdoel van een bespierde, krachtige koe was hij een

regelrechte topper. Hij fokte al deze eigenschappen uniform door waardoor zijn zoons en dochters erg veel op elkaar leken. In 1917 werd Dirk IV als één van de eerste stieren preferent verklaard omdat zijn nafok van een uitzonderlijk hoog niveau was. Het was een belangrijke en regelrechte onderscheiding van zijn fokkerij kwaliteiten. Door de successen in het fokgebied Hoornaar als ook op tentoonstellingen daarbuiten, steeg de interesse voor Dirk's nakomelingen. Het zorgde voor de vliegende start van een rundveekeuring en stierenmarkt, de hedendaagse Hoornaarse Fokveedag. Sinds Dirk IV staat het fokkerijgebied rond Hoornaar in andere delen van Nederland hoog aangeschreven. Het evenement trekt publiek vanuit heel Nederland.

Foto: Historische Vereniging Hoogblokland Hoornaar Noordeloos

Aan eigen succes ten onder

Het enthousiasme over de nakomelingen van Dirk IV werd alsmar groter en veelvuldig wonnen zijn zonen of dochters ook prijzen. Op een gegeven moment besloot het bestuur van de Fokveedag zelfs dat er alleen dieren met Dirk IV-bloed aan de keuring mochten deelnemen. Uiteindelijk sloeg men door in het enthousiasme voor Dirk IV waardoor de stier aan zijn eigen succes ten onder is gegaan. Men ging zonen van Dirk IV weer op zijn dochters gebruiken en door de daaraan gekoppelde inteelt kwam het zwakke punt van Dirk IV steeds sterker naar voren. Hij vererfde namelijk erg weinig melk, waardoor koeien waar twee of drie keer Dirk IV-bloed in zat een minimale hoeveelheid melk produceerden. Doordat fokkers in gebieden zoals Hoornaar doorsloegen in het gebruik van robuust gebouwde stieren, gaven de koeien op den duur echt te weinig melk en dat is de reden geweest om jaren later de Holsteins, die meer melk gaven, vanuit Amerika te gaan importeren. Dirk IV overleed in 1921.

'Vader' van de Fokveedag

Dirk IV, beroemd in het gehele land tot in het buitenland, geëerd door velen, door sommigen bijkans van tijd tot tijd aanbeden. Stamvader van vele generaties koeien. Symbool van de fokkerij Hoornaar en in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Winnaar van vele ere-palmen, middelpunt van vele Fokveedagen tot in de jaren twintig. In totaal 59 keer met medailles bekroond. Het is dan ook zeer terecht dat Dirk IV als 'vader van de Fokveedag' nog altijd zoveel aandacht krijgt. Zijn prijzenkast, sinds enige tijd ondergebracht bij de historische vereniging, hangt in het Bruisend Hart. Een kijkje waard!

DORPSRAAD BRUISEND HOORNAAR!

Wij zijn blij en trots dat wij jullie deze december editie van de dorpskrant Hoornaar kunnen aanbieden. Er wordt aandacht besteed aan de activiteiten van de dorpsraad, evenementen, thema's van algemeen belang en over het icoon Dirk IV. Wij hopen dat jullie er veel leesplezier aan gaan beleven.

We gaan in het voorjaar van 2025 een bijeenkomst organiseren om samen met jullie de voortgang van de lopende activiteiten en initiatieven te bespreken en om te inventariseren of er behoefte bestaat aan nieuwe initiatieven. Jullie zullen hierover later worden geïnformeerd. De dorpsraad heeft ook behoefte aan nieuwe bestuursleden. Dus als je zin hebt een bijdrage te leveren, meld je dan via de website van Dorpsraad Bruisend Hoornaar.

Laten wij ook van de gelegenheid gebruik maken om jullie heel fijne feestdagen en een spetterend begin van het nieuwe jaar te wensen.

Dorpsborrel

Dorpsborrel 13 september 2024: groot succes ondanks late uitnodiging

Een traditie in wording? De 3e dorpsborrel in het Bruisend Hart begon met een kleine kink in de kabel: de uitnodigingen kwamen door een leverprobleem bij de drukker pas op het allerlaatste moment binnen. Gelukkig is ons dorp niet vies van spontane gezelligheid, want de opkomst was groter dan ooit! Meer dan 200 dorpsgenoten trokken naar het bruisend hart. Waren het de gratis drankmuntjes, de frietjes met snacks, of misschien de demonstratie van de tafeltennisclub? Of draait het toch om de pure dorpsfeer? Bij aankomst kreeg iedereen 2 consumptiemuntjes en werd er haastig meer friet gebakken. De medewerkers achter de bar konden de rijen amper bijhouden, maar dat maakte het wachten juist een kans voor een praatje met een dorpsgenoot die je al maanden niet had gezien. In de gymzaal stonden de tafels van de plaatselijke tafeltennisclub klaar. Jong en oud konden een poging wagen tegen een clublid of de pingpong-robot. Enthousiast geworden? Kijk op www.htv.one voor de mogelijkheden.

De late uitnodiging bleek uiteindelijk geen groot gemis. Als er iets duidelijk werd, is het dat ons dorp een levendige gemeenschap is waar mensen zich verbonden voelen – of er nu een officiële uitnodiging op de mat ligt of niet. Eén ding is zeker: volgend jaar zijn we er weer bij, en wie weet sturen wij die uitnodiging dan ook op tijd!

Vraag een aanbod op elkaar afstemmen

In andere dorpen zijn er mensen die een soort taxidienst verzorgen, kan dat in ons dorp ook? Dat was een vraag die we recent kregen. Dit idee is eerder langs gekomen, waarbij Gerda Klink en ik (Tom Visser), samen met een huisarts in Friesland met vergelijkbare ambities, geprobeerd hebben iets op te tuigen om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Want ook nu blijkt weer, dat daar best behoefte aan is. De vraagkant is breed. Een ritje naar het ziekenhuis voor bezoek aan een dokter of een dorpsgenoot die daar verpleegd wordt is slechts een eerste voorbeeld. Want een schilderijtje ophangen, iets zwaars van zolder naar de schuur, het gras maaien, er valt zo veel te bedenken. Vaak lost het zich zelf wel op, maar lang niet voor iedereen. En denk ook eens aan de aanbodkant. De meeste middelbare scholieren willen best wat bijverdienen maar de mogelijkheden in ons dorp zijn beperkt. Niet iedereen kan bij de PLUS vakkenvullen. Zou daar een kans liggen? En hoeveel gepensioneerden vinden het niet geweldig om zich nog een beetje nuttig te kunnen maken. Maar dan komt weer die grote belemmering, hoe komen vraag en aanbod bij elkaar? Dat het kan, dat horen we van andere dorpen in de buurt, maar vanzelf gaat dat niet. **Daarom zoeken we ambassadeurs!** En wel twee soorten: Eén of meer ambassadeurs die zicht hebben op de vraagkant, dus ook op de doelgroep die een vraag zou kunnen hebben, maar niet makkelijk tot een oplossing komt.

En dan één of meer ambassadeurs voor de mensen die iets willen bijdragen. En daar is dan aansluiting met de klussers, rijders en jongeren belangrijk. Die ambassadeurs samen kunnen dan vraag en aanbod bij elkaar brengen.

De oplossing is er nog niet, maar zou het niet mooi zijn wanneer we elkaar op die manier kunnen helpen?

Zin in zo'n rol als ambassadeur? Of wil je meedenken over de uitwerking? Graag een berichtje naar mij (tom.visser.nl@gmail.com).

Infobord

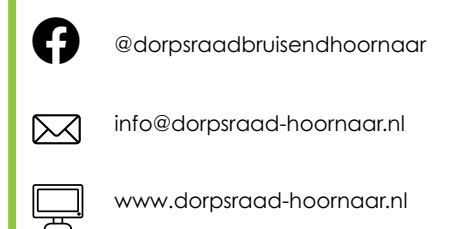
Wellicht heb je hem al zien staan. Het informatiebord achter de stier bij de PLUS. Een houten bord waarop een mededeling, aankondiging enz. kan worden achter gelaten. Je kunt de boodschap met een punaise in het hout prikken, of opschrijven met een krijtje op de schoolbordenverf. Leuk om te zien dat er al volop gebruik wordt gemaakt van het bord!

Het bestuur:

Dirk Hakkesteeft, Hans Gerritsen, Hans Kleiwegt, Jannie Rietveld, Tom Visser en Zeger Colijn.

Onze verbinder vanuit Gemeente Molenlanden: Arie van den Berg

Verkeersveiligheid

Samen voor een veiliger straatbeeld

In ons dorp is het vaak een drukte van jewelste op de wegen. Zware vrachtwagens en tractoren denderen door de straten, zeker tijdens de oogsttijd en wanneer het gras gemaaid wordt. Tegelijkertijd zie je ouders met kinderen naar school fietsen of lopend onderweg naar de opvang. Het gevolg? Een uitdagende mix van kwetsbare verkeersdeelnemers en zwaar verkeer, waarbij regelmatig te hard wordt gereden. Tijd om daar samen iets aan te doen.

Samen verantwoordelijk

Verkeersveiligheid begint bij verantwoordelijkheid. Natuurlijk ligt er een taak bij de chauffeurs van vrachtwagens en tractoren. Vooral jongere bestuurders moeten beseffen dat snelheid in een dorpskern levensgevaarlijk kan zijn, zeker met een mobiele telefoon in de hand! Maar ook wij, als bewoners, hebben een rol: we moeten allemaal alert zijn in het verkeer, niet onnodig haastig rijden en oog hebben voor onze medeweggebruikers. Verkeersveiligheid maak je samen.

Gedragsverandering: hoe pakken we dat aan?

Gedragsverandering is niet eenvoudig, maar wel noodzakelijk. Bedrijven in het dorp kunnen hieraan bijdragen door hun chauffeurs bewuster te maken van hun rijgedrag. In een overleg met ondernemers kunnen duidelijke afspraken gemaakt worden over snelheden en rijroutes. Misschien kan er een gedragscode worden opgesteld, zodat chauffeurs extra voorzichtig zijn in woonwijken en rondom scholen.

Daarnaast kunnen we ons dorp beter inrichten voor veilig rijgedrag. Denk aan het plaatsen van snelheidsmeters die hardrijders confronteren met hun snelheid. Ook eenvoudige aanpassingen, zoals drempels of wegversmallingen, kunnen veel verschil maken.

Een meldpunt voor onveilige situaties

Een ander belangrijk idee is het opzetten van een meldpunt voor onveilige verkeerssituaties. Dorpsbewoners kunnen hier aangeven waar het misgaat, zoals plekken waar te hard wordt gereden of waar gevaarlijke situaties ontstaan door vrachtwagens. Met deze informatie kunnen gemeente en politie gericht actie ondernemen.

Veiligheid rondom scholen

Scholen blijven een belangrijk aandachtspunt. Het halen en brengen van kinderen leidt vaak tot chaotische verkeersmomenten. Het begint ook hier bij bewust rijgedrag: ouders die zelf het goede voorbeeld geven door rustig en oplettend te rijden.

Oogsttijd? Extra alert!

Tijdens oogsttijd is de drukte op de weg extra groot. Tractoren en vrachtwagens moeten hun werk doen, maar dat mag niet ten koste gaan van de veiligheid. Waarom niet afspraken maken over vaste tijden waarop zwaar verkeer door het dorp rijdt? Bijvoorbeeld buiten de spitsuren, wanneer kinderen naar school gaan of net thuiskomen.

Samen voor een veilig dorp

Verkeersveiligheid is geen kwestie van alleen handhaving of regels, maar van samenwerking. Bewoners, bedrijven en bestuurders moeten de handen ineenslaan om ons dorp veilig te maken. Met bewustwording, goede afspraken en concrete maatregelen kunnen we veel bereiken. Want iedereen wil hetzelfde: een dorp waar we allemaal veilig aan het verkeer kunnen deelnemen, jong en oud.

Komende tijd gaan we onderzoeken wat van de bovenstaande ideeën het best haalbaar is.

Donkpad - de aanhouder

Het was niet voor iedereen even gemakkelijk om het Donkpad te gebruiken. Dat is jammer, want met de aansluiting op het Oranjepad is het ook voor de bewoners van de ZesMolens een prachtig stukje om van beweging en buitenlucht te genieten. Nu was het onduidelijk wie er verantwoordelijk zou zijn voor de toestand van het pad. Immers, het had indertijd al genoeg moeite gekost om alle betrokkenen op één lijn te krijgen, zodat het pad er kon komen. Inmiddels is iedereen er wel van overtuigd dat het pad een prachtige aanvulling is voor het dorp.

Maar ja, dat onderhoud. Na veelvuldig overleg tussen iniatiefnemer Pieter Heij en de gemeente is afgesproken dat de gemeente Molenlanden het onderhoud vanaf nu op zich neemt. Met als gevolg dat de wildroosters zijn vervangen door vlakke platen en er een afvoer is gemaakt voor het natte stuk bij Theo Maat. Een prachtig resultaat, waarmee ook rolstoelen, rollators en kinderwagens een geëffende route hebben gekregen. Dit prachtige pad kan dus nu nóg meer worden gebruikt.

80 jaar vrijheid

Hoornaar viert de Bevrijding op 5 mei 2025!

Alleen in een land zonder oorlog, waar mensenrechten worden nageleefd en waar geen onderdrukking is, kan een samenleving goed functioneren. Daarom vieren we met 80 jaar vrijheid ook dat wij in een democratie leven. Een land waarin iedereen mag meedenken en meebeslissen, vraagt om ieders verantwoordelijkheid. Wij kregen in 1945 onze vrijheid terug, maar op veel plaatsen in de wereld wordt tot op de dag van vandaag oorlog gevoerd. Vrijheid is nooit af; we moeten er dagelijks aan werken, de ander de ruimte te geven en onze democratie bewaken. Op die manier blijft Nederland een vrij en tolerant land. Daarom vieren vrijheid niet alleen, maar samen. Want vrijheid deel je met elkaar. In Hoornaar willen we daarom op 5 mei 2025 met dorpsgenoten onze vrijheid vieren en erbij stilstaan wat dat voor ons betekent. Enthousiaste vrijwilligers vanuit de Dorpsraad, Oranjevereniging en de Historische Vereniging werken samen aan verschillende activiteiten om in 2025 stil te staan bij 80 jaar vrijheid, op Bevrijdingsdag en andere momenten in het jaar.

BuitenBios Hoornaar!

Op 28 september 2024 was het zover, de tweede editie van de BuitenBios Hoornaar! Hoewel het eerst de bedoeling was om volgend voorjaar weer een Bios te organiseren, werd toch besloten om het nog dit jaar te doen. Want het weer is toch niet te controleren. Met veel enthousiasme gingen we aan de slag: Het scherm regelen, toestemming en stroom via de Gemeente, PLUS vragen voor een donatie voor popcorn en limonade, flyers bestellen, vragen of we het toilet konden gebruiken bij de snackbar enz. Best een heel lijstje, maar met het draaiboek van vorig jaar hebben we het toch met een week of 3 voor elkaar gekregen.

De flyers werden helaas veel te laat bezorgd, dus dan maar gekopieerde zwart/wit blaadjes. We hingen weer posters in het dorp en adverteerde op Facebook. Op zaterdagmorgen zag het er qua weer nog enigszins prima uit, onder het genot van een waterig zonnetje werden de lampjes opgehangen en het scherm geïnstalleerd. We waren er klaar voor! 's Middags werd de kinderfilm Angry Birds 2 gedraaid. Het was ondanks de dreigende regen gezellig druk, zo'n 50 kinderen en ouders hebben genoten van de avonturen van Red, Chuck en Bomb. 's Avonds was het de beurt aan The Day After Tomorrow, een filmklassieker met een ijskoud thema dat achteraf perfect aansloot bij de temperatuur van de avond! Het leuke was dat een aantal kinderen die vorig jaar nog de kinderfilm meekeken, dit jaar gezellig de 12+ film bezochten!

DeWielen-onderhoud

We meldden in de vorige editie al dat er iets met de Wielen moest gaan gebeuren om het onderhoud een vervolg te geven. Adrie van Dijk heeft dit ruim 10 jaar verzorgd en we hebben helaas niemand kunnen vinden die deze (forse) taak over wil nemen. In overleg met de gemeente zijn de verschillende mogelijkheden doorgesproken.

Ook is er een beoordeling geweest door de ecoloog Richard Slagboom, omdat het wel bij alle betrokkenen duidelijk is, dat het gebied nog een hoop onbenut natuurpotentieel heeft. De overgang van het schrale zand (waar de kerk op staat) naar de natte omgeving van de wielen geeft een bijzondere ondergrond voor natuurontwikkeling. En nu dit prachtige stukje groen naar de toekomst toe geborgd is, is het zeker de moeite waard om te kijken wat dan de extra mogelijkheden kunnen zijn.

De gemeente komt binnenkort met een eerste plan voor de inrichting en het beheer.

De dorpsraad is gesprekspartner bij de verdere uitwerking. Dat dit samen op kan gaan met de uitbreiding van de begraafplaats is een prettige bijkomstigheid. Er blijven nog steeds een groot aantal kleinere klussen over, die prima door vrijwilligers kunnen worden gedaan. Denk daarbij aan het knotten van de wilgen en vergelijkbare zaken. We schatten in dat ondersteuning maximaal een halve dag per jaar zal vragen.

Meehelpen? Meld je aan bij Hans Gerritsen (hans.gerritsen@me.com).

Grote windmolens

Worden er grote windmolens geplaatst in Molenlanden?

De discussie rondom de plaatsing van windmolens in de gemeente Molenlanden is de afgelopen tijd flink opgelaaid. De gemeenteraad heeft zich hier uitgebreid over gebogen, omdat duurzame energieopwekking een belangrijk speerpunt is in het beleid. Tegelijkertijd leeft er bij inwoners bezorgdheid over de mogelijke impact op het landschap, de leefomgeving en de biodiversiteit. Hier volgt een overzicht van de visie van de gemeenteraad en de kernpunten in het debat.

Duurzaamheid voorop

De gemeenteraad ziet windmolens als een essentieel onderdeel van de energietransitie. Om de klimaatdoelen te halen, moet de gemeente fors inzetten op duurzame energiebronnen zoals wind en zon. Windmolens hebben daarbij een grote capaciteit om schone energie op te wekken, wat volgens de raad onmisbaar is om Molenlanden energieneutraal te maken tegen 2050. Daarnaast ziet de raad in de windmolens een kans om lokale initiatieven te stimuleren. Ze benadrukken dat de opbrengsten van de windenergie deels ten goede moeten komen aan de gemeenschap, bijvoorbeeld via dorpsfondsen of lagere energiekosten voor omwonenden.

Landschap en leefomgeving

De unieke polderlandschappen van Molenlanden vormen echter een belangrijk punt van zorg. Veel inwoners hechten grote waarde aan het open karakter van het gebied, dat door hoge windturbines ingrijpend kan veranderen. De raad erkent deze zorgen en benadrukt dat de windmolens zorgvuldig moeten worden ingepast in het landschap. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar locaties die al een industrieel karakter hebben of minder zichtbare plekken langs infrastructuur, zoals snelwegen.

Geluidsoverlast en slagschaduw zijn andere aandachtspunten. De raad streeft ernaar om windmolens op voldoende afstand van woonwijken te plaatsen, zodat de hinder voor inwoners minimaal is.

Participatie en draagvlak

Een ander belangrijk element in de visie van de raad is participatie. Ze willen dat inwoners vanaf het begin actief worden betrokken bij het besluitvormingsproces. Dit betekent transparantie over mogelijke locaties, inspraak bij de keuze en ruimte voor bezwaren. Een breed gedragen project heeft volgens de gemeenteraad meer kans van slagen dan plannen die van bovenaf worden opgelegd.

Alternatieven verkennen

Hoewel windmolens een belangrijk onderdeel zijn van de strategie, sluit de raad andere oplossingen niet uit. Er wordt ook gekeken naar het opwekken van zonne-energie, bijvoorbeeld via zonnepanelen op daken en zonneparken. Sommige raadsleden pleiten zelfs voor het versterken van deze alternatieven om de plaatsing van windmolens te beperken.

Conclusie: balans zoeken

De gemeenteraad van Molenlanden staat voor een complexe taak: het vinden van een balans tussen duurzaamheid en behoud van het landschap. De visie is duidelijk gericht op vooruitgang in de energietransitie, maar met oog voor de zorgen van inwoners. Hoe de plannen concreet vorm krijgen, zal afhangen van verdere onderzoeken, inspraakrondes en mogelijke pilots. Eén ding is zeker: het debat over windmolens zal de komende tijd nog volop doorgaan.

Honden uitrenveld

Komt er een hondenuitrenveld? (vervolg)

De werkgroep Hondenuitrenveld in Hoornaar is uitgebreid met Anita Verhoeven, die enthousiast reageerde op een oproep in de vorige Dorpskrant. De iniatiefgroep heeft regelmatig contact en overleg met de ambtenaar van de gemeente en elke keer komen we een stapje verder. Op 4 november jl. was er een gesprek met de ambtenaar en de gebruiker van een aantal mogelijke locaties. Er is inmiddels een offerte opgevraagd voor het hekwerk, zodat we inzicht krijgen in de kosten. Wordt vervolgd